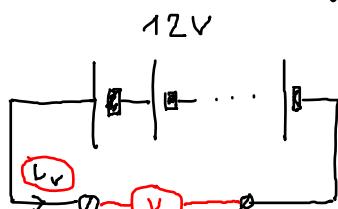

Podstawowe parametry akumulatora kwasowego

1) Siła elektromotoryczna akumulatora (SEM)

Jest to napięcie na zaciskach (klemach)

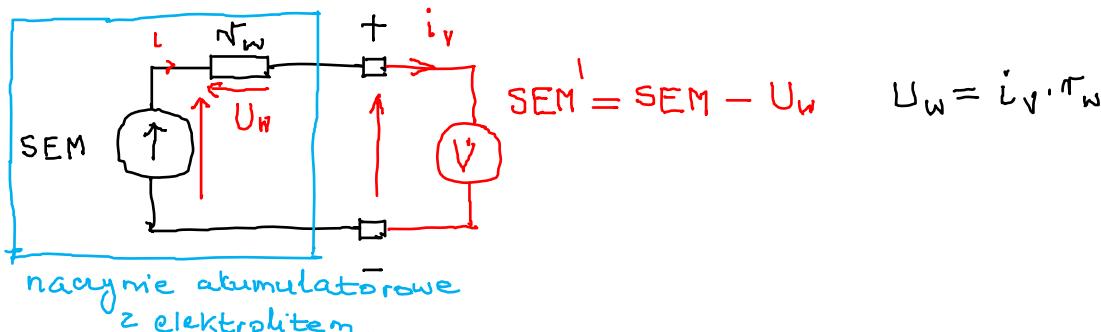
akumulatora nie obciążonego żadnym odbiornikiem
Uwaga! (?) Voltomierz takie obciąża akumulator nienaczynym
prądem. Pomiar SEM będzie tym dokładniejszy, im mniejszy

bedzie prąd i_V , czyli im większa bedzie rezystancja wewnętrzna voltmierza.

Siła elektromotoryczna z wystarczającą dokładnością można także wyznaczyć
z następującego wzoru:

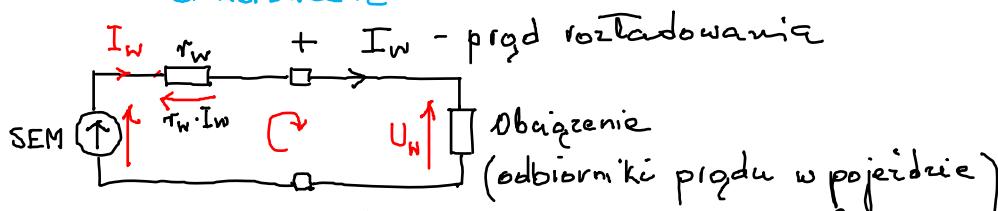
$$SEM = 1,85 + 0,917 \left(\frac{\rho}{cm^3} - 1 \right) \text{ gdzie } \rho \text{ jest to gęstość elektroli-} \\ \text{tu wyrażona w } \frac{g}{cm^3} \text{ w temperaturze } +20^\circ C \text{ (dla pojedynczego ogniwa)}$$

2) Napięcie akumulatora (U_w)

napięcie akumulatorowe
z elektrolitem

$$SEM' = SEM - U_w \quad U_w = i_V \cdot r_w$$

(odbiornik prądu w pojedynku)

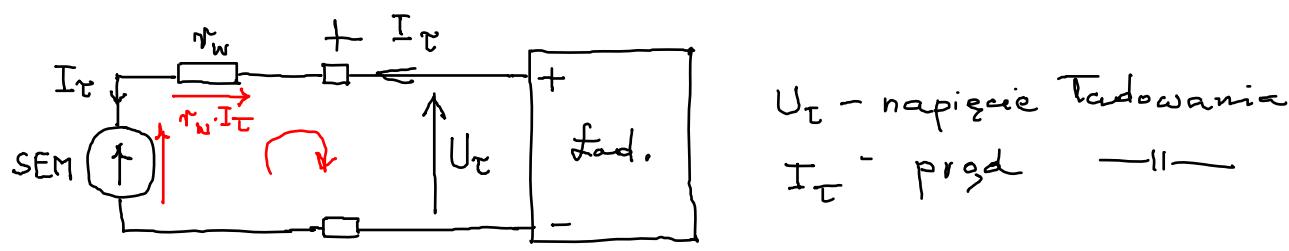
Zgodnie z prawem Kirchhoffa mamy:

$$SEM - r_w I_w - U_w = 0, \text{ stąd napięcie akumulatora } U_w:$$

$$U_w = SEM - r_w I_w \rightarrow U_w < SEM$$

Jest to napięcie na klemach akumulatora obciążonego.

3) Napięcie ładowania akumulatora (U_τ)

U_τ - napięcie ładowania

I_τ - prąd —II—

$$SEM + r_w I_\tau - U_\tau = 0, \text{ stąd napięcie ładowania } U_\tau:$$

$$U_\tau = SEM + r_w I_\tau \rightarrow U_\tau > SEM$$

4) Pojemność elektryczna akumulatora (Q)

Pojemność elektryczną akumulatora nazywamy wartością ładunku elektrycznego, jaką można z niego otrzymać przy jednokrotnym rozładowaniu, wyrażoną w $[A \cdot h]$ (amperogodzinach). Jest ona równa iloczynowi prądu rozładowania i czasu trwania rozładowania do momentu gdy na dowolnym ogniwie akumulatorowym napięcie osiągnie wartość $1,75[V]$.

Akumulator można rozładować teoretycznie dowolnym prądem, lecz jeśli będzie miał zbyt dużą wartość, to akumulator może zniszczyć. Z tego powodu wartość prądu wyładowania oznacza się czasem trwania wyładowania.

Jako 20-godzinny prąd wyładowania I_{20} określa się taką wartość tego prądu, przy której akumulator będzie dostarczał energię elektryczną do obciążenia przez 20 godzin. Na tej samej zaradzie np. prąd I_5 dostarcza energię do obciążenia przez 5 godzin i t. p.

W każdym z tych przypadków należy pamiętać, że dostarczanie prądu do obciążenia kończymy, gdy napięcie na dowolnym ogniwie akumulatorowym obniży się do wartości $1,75[V]$.

Dla przykładu: Jeżeli akumulator jest wyładowywany w sposób ciągły – prądem o wartości $5,6[A]$ i napięcie na dowolny ogniwie spadnie do wartości $1,75[V]$ po 5 godzinach, to pojemność Q tego akumulatora wynosi:

$$Q = 5[h] \cdot 5,6[A] = 28 [A \cdot h]$$